

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/157/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815210461
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8815210461.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v spore žalobcu mal. I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX, toho času bytom L. 6, XXX XX Q., zastúpený zákonnou zástupkyňou Mgr. H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. 6, 0X6 XX Q., právne zastúpená JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, proti žalovanému C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, právne zastúpený JUDr. Ing. Michalom Plentom, advokátom so sídlom Sídlisko Okulka 19/42, 093 01 Vranov nad Topľou, o vydanie hnutelných vecí, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10C 98/2015-37 zo dňa 15. decembra 2016, takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že:

„Súd konanie ohľadne vydania vecí uvedených pod položkami 19, 20, 21, 24, 26, 40, 41 a to tričká s krátkym rukávom, fialové letné tričko bez rukávov, biele gumové sandálky veľkosti 28, červené monterkové nohavice, sivé tričko s dlhým rukávom, aplikáciou psíka Slow Plow, ďalej detského dáždника zelenej farby, malého prúteného košíka z a s t a v u j e .

Súd žalobu čo do zvyšku z a m i e t a .

Otcovi - žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 31 odsek 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

3. Vychádzal zo zistenia, že v danom prípade ako žalobca je uvedený maloletý I. G., za ktorého podala žalobu zákonná zástupkyňa - matka. Táto však podľa ustanovenia § 31 odsek 2 Zákona o rodine nemohla zastupovať svoje maloleté dieťa, pretože išlo o právny úkon, pri ktorom došlo k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom (v tomto konaní medzi maloletým žalobcom a druhým rodičom - otcom - žalovaným a koniec koncov aj matkou). V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie na podnet maloletého prostredníctvom zákonnej zástupkyne mal byť tomuto ustanovený opatrovník, ktorý by ho v tomto konaní zastupoval. Keďže nejde v tomto prípade o podanie žaloby v bežných veciach, pochopiteľne bolo by potrebné aj stanovisko - súhlas poručenského súdu. Keďže takýto postup nebol v tomto prípade zachovaný, s poukazom na vyššie uvedené súdu nezostávalo nič iné, iba žalobu maloletého žalobcu podaného prostredníctvom zákonnej zástupkyne zamietnuť.

4. Proti rozsudku podal, prostredníctvom svojej zákonnej zástupkyne, včas odvolanie žalobca. Žiadali, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázali na to, že vindikačnou žalobou sa vlastník domáha od toho, kto vec neoprávnenne zadržáva, aby ju vydal do jeho moci. Aktívnu legitimáciu má pritom vlastník protiprávne zadrživanej veci, pričom vec sa nenachádza v jeho faktickej moci a zadržávanie veci niekým iným je porušením jeho subjektívneho vlastníckeho práva. Pasívnu legitimáciu má ten, kto má spornú vec fakticky vo svojej moci. V danom prípade, keďže mal. I. nebol spôsobilý na podanie predmetnej žaloby, bol právne na strane žalobcu označený ako mal. dieťa v zastúpení matkou. Pokiaľ súd videl v danej právne veci nedostatok na strane žalobcu, teda že v danom prípade nemôže byť mal. dieťa zastúpené žiadnym z rodičov, mohol sám z úradnej moci ustanoviť mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka na ochranu záujmov mal. dieťaťa, resp. mohol zabezpečiť stanovisko poručenského senátu. Ide o vadu konania, ktorá je v danom prípade z úradnej moci súdom odstrániteľná.

5. K odvolaniu žalobcu podal vyjadrenie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutom rozsahu potvrdil. Zdôraznil, že všetky hnutelné veci, ktoré matka dieťaťa požaduje vydať, nemá vo svojej držbe.

6. K vyjadreniu žalovaného podal vyjadrenie žalobca. Uviedol, že žalovaný svoje tvrdenia ničím nepreukázal.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na odvolanie podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutom rozsahu, konanie ktoré mu predchádzalo ako aj vyjadrenia strán konania v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 C.s.p. a nasl. a zistil, že odvolanie je dôvodné.

8. Podľa ustanovenia § 28 odsek 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa odseku 2, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

9. Podľa ustanovenia § 31 odsek 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa odseku 2, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

10. Podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa ustanovenia § 129 odsek 1 C.s.p., ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

Podľa odseku 2, v uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

Podľa odseku 3, ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

Podľa odseku 4, ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

12. Podľa ustanovenia § 212 odsek 1 C.s.p., rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

13. Podľa ustanovenia § 226 C.s.p., právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.

14. Podľa ustanovenia § 228 odsek 1 C.s.p., výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

15. Podľa ustanovenia § 230 C.s.p., ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletého opustila spolu s maloletým spoločnú domácnosť, ktorú mali spolu s otcom maloletého - žalovaným v obci S.. Z obsahu žaloby vyplýva, že v čase, kedy opustili domácnosť, matka nemala možnosť vziať maloletému I. jeho veci osobnej potreby. Z uvedeného dôvodu podala v mene maloletého - „vlastníka vecí“ ako jeho zákonná zástupkyňa žalobu o vydanie hnutelných vecí.

17. Výpočet podstatných vecí súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností je v ustanovení § 35 Zákona o rodine uvedený príkladom, preto je každú vec týkajúcu sa maloletého potrebné posúdiť individuálne vzhľadom na okolnosti a následky danej veci.

18. Samotné maloleté deti sú zo zákona oprávnení len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. V prípade právnych úkonov, ku ktorým nemá maloletý spôsobilosť, konajú za neho jeho zákonní zástupcovia.

19. Z podanej žaloby vyplýva, že na strane žalobcu vystupuje mal. I. v zastúpení jeho matky ako zákonného zástupcu. Na strane žalovaného je otec mal. I.. Uvedenú situáciu nemožno definovať ako bežnú záležitosť. Súd prvej inštancie matke žalobcu vyčíta absenciu predchádzajúcich krokov a to podnet opatrovníkovi, ktorý by zastupoval mal. I. nakoľko ide o kolíziu záujmov ako aj absenciu stanoviska poručenského súdu. Pokiaľ mal prvoinštančný súd zato, že žaloba je „neúplná“, teda že maloletému ako žalobcovi mal byť ustanovený kolízny opatrovník, resp. že na začatie konanie je potrebný súhlas poručenského súdu, súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby na túto skutočnosť upozornil matku maloletého, resp. nakoľko sa jedná o osobu maloletého, tomuto sám ustanovil kolízneho opatrovníka. Súd prvej inštancie však žalobu zamietol, teda rozhodol vo veci samej vydaním meritórneho rozhodnutia, ktoré zakladá prekážku rozsúdenej veci - res iudicata. Podľa názoru odvolacieho súdu však prvoinštančný súd vo veci samej rozhodol predčasne.

20. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou prvoinštančného súdu bude žalobu posúdiť so zreteľom na maloletú osobu vystupujúcu v pozícii žalobcu v zmysle ustanovenia § 31 Zákona o rodine.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).